

[Damsgaard.]

over stigningstakten både i produktionen og i, hvad den enkelte borger har til rådighed. I løbet af blot 6-7 år er det offentliges andel af det samlede produktionsresultat her i landet vokset fra 25 pct. til omkring 35 pct. Denne voldsomme stigning hænger selvfølgelig sammen med ændringer i hele samfundet, med struktur- og befolkningsforskydninger og med de stigende krav, som det moderne samfund må stille også til det offentliges indsats. Stigende offentlige udgifter, også forholdsmæssigt, har på mange områder, f. eks. uddannelsens, været en nødvendig forudsætning for fremgangen i velstand og levestandard, og intet parti, heller ikke venstre, vil drømme om at skære de offentlige budgetter ned med de omkring 30 pct., der skulle til for blot at føre det offentliges procentvise andel af samfundskagen tilbage til niveauet for en 6-7 år siden. Men vi har samtidig — og det vil jeg gerne understrege — en fælles forpligtelse til at tage alvorligt på de store problemer, som denne forøgelse af den offentlige andel har rejst. Denne forøgelse er sket samtidig med, at også investeringerne i arbejdspladser, boliger som følge af den tekniske og økonomiske udvikling har måttet medføre forholdsmæssigt større krav, hvis vi skulle kunne følge med i konkurrencen med andre lande, og hvis vi skulle gøre Danmark, og det vil vi jo, til et godt land at arbejde, at leve og at bo i. Vi kommer heller ikke uden om, at en fortsat vækst i det offentliges andel kan være en trussel mod befolkningens arbejdsløst og initiativ, der i sidste ende er det, der bærer fremskridtet.

Derfor har befolkningen krav på, at hver uundgåelig skattekrone anvendes sådan, at den gør størst mulig gavn. Vi må have lov til at spørge: får vi nok for de penge, vi må aflevere til det offentlige? Finansministerens sidste opgørelse viser, at statens samlede indtægter i det kommende år bliver over 19.000 mill. kr. mod godt 17.000 mill.

i år, og udgifterne ligervis — der er grøde og vækst i skatterne — 2 milliarder kr. mere.

Vi må have ret til at forlange, at den offentlige administration udføres så hensigtsmæssigt og praktisk som muligt, og vi må være på vagt over for de administrative byrder, som lovene pålægger ikke blot det offentlige, men også erhvervsvirksomhederne og befolkningen. Vi skal selvfølgelig udnytte elektronisk databehandling og anden moderne kontorteknik, men vi skal udnytte det rigtigt, så vi ikke blot skubber ekstra besvær hen på de mennesker og de virksomheder, den købmand, håndværker eller bonde, der ikke råder over en elektronhjerne. Den sidste tid har unægtelig bragt grove forsyndelser i den retning.

Vi må have langt bedre styr på den offentlige planlægning. I sin henstilling peger et enigt finansudvalg på — jeg citerer:

„at der inden for adskillige områder samtidig er et stort antal projekter i gang med det resultat, at disse projekter må afvikles over for lang tid, fordi den samlede bevillings begrænsede størrelse ikke tillader, at projekterne færdiggøres inden for en optimal byggeperiode ...“ og finansudvalget er i sin betænkning kommet til følgende:

„Ved en fornuftig prioritering af opgaverne kan man formentlig med et færre antal byggepladser afvikle de enkelte projekter hurtigere og billigere og alligevel få samtlige projekter gennemført inden for en kortere periode“.

Dette er citat fra vor egen betænkning.

Der rettes her en meget hård kritik mod prioriteringen og planlægningen af de offentlige opgaver, og jeg tror desværre ikke, at den er for hård. Vi når for lidt, vi når det for dyrt, og vi når det for sent, fordi vi for tit lader os friste til at sætte mere i gang, end vi har arbejdskraft og praktiske muligheder for at føre igennem. Derfor har venstre også gennem mange år presset på for at få budgetoversigter, der rækker ud over den enkelte finanslovsperiode, og vi